

Nazwa kwalifikacji: **Udzielanie pomocy i organizowanie wsparcia osobie niepełnosprawnej**

Oznaczenie kwalifikacji: **Z.08**

Wersja arkusza: **X**

Z.08-X-15.08

Czas trwania egzaminu: **60 minut**

EGZAMIN POTWIERDZAJĄCY KWALIFIKACJE W ZAWODZIE

Rok 2015

CZĘŚĆ PISEMNA

Instrukcja dla zdającego

1. Sprawdź, czy arkusz egzaminacyjny zawiera 9 stron. Ewentualny brak stron lub inne usterki zgłoś przewodniczącemu zespołu nadzorującego.
2. Do arkusza dołączona jest KARTA ODPOWIEDZI, na której w oznaczonych miejscach:
  - wpisz oznaczenie kwalifikacji,
  - zamaluj kratkę z oznaczeniem wersji arkusza,
  - wpisz swój numer PESEL*,
  - wpisz swoją datę urodzenia,
  - przyklej naklejkę ze swoim numerem PESEL.
3. Arkusz egzaminacyjny zawiera test składający się z 40 zadań.
4. Za każde poprawnie rozwiązane zadanie możesz uzyskać 1 punkt.
5. Aby zdać część pisemną egzaminu musisz uzyskać co najmniej 20 punktów.
6. Czytaj uważnie wszystkie zadania.
7. Rozwiązania zaznaczaj na KARCIE ODPOWIEDZI długopisem lub piórem z czarnym tuszem/atramentem.
8. Do każdego zadania podane są cztery możliwe odpowiedzi: A, B, C, D. Odpowiada im następujący układ kratek w KARCIE ODPOWIEDZI:

A	B	C	D
---	---	---	---

9. Tylko jedna odpowiedź jest poprawna.
10. Wybierz właściwą odpowiedź i zamaluj kratkę z odpowiadającą jej literą – np., gdy wybrałeś odpowiedź „A”:

☒	B	C	D
-------------------------------------	---	---	---

11. Staraj się wyraźnie zaznaczać odpowiedzi. Jeżeli się pomylisz i błędnie zaznaczysz odpowiedź, otocz ją kółkiem i zaznacz odpowiedź, którą uważasz za poprawną, np.

☒	B	C	☒
-------------------------------------	---	---	-------------------------------------

12. Po rozwiązaniu testu sprawdź, czy zaznaczyłeś wszystkie odpowiedzi na KARCIE ODPOWIEDZI i wprowadziłeś wszystkie dane, o których mowa w punkcie 2 tej instrukcji.

Pamiętaj, że oddajesz przewodniczącemu zespołu nadzorującego tylko KARTĘ ODPOWIEDZI.

Powodzenia!

* w przypadku braku numeru PESEL – seria i numer paszportu lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość

Zadanie 1.

Którą z wymienionych technik powinien zastosować asystent w celu określenia warunków domowych osoby z niepełnosprawnością?

- A. Techniki socjometryczne.
- B. Analizę dokumentów.
- C. Obserwację.
- D. Ankietę.

Zadanie 2.

Asystent opiekuje się chorym na cukrzycę 80-letnim mężczyzną, który pozostaje na rencie socjalnej. Po wstępnej obserwacji stwierdził, że w domu podopiecznego brakuje opału, odzieży i żywności. Spostrzeżenia te umożliwiają ocenę sytuacji

- A. rodzinnej.
- B. finansowej.
- C. zdrowotnej.
- D. psychicznej.

Zadanie 3.

Podopieczna cierpi na reumatoidalne zapalenie stawów, którego charakterystycznymi objawami są

- A. zlewne poty i obrzęki stawów.
- B. ból i poranna sztywność stawów.
- C. zapalenie wsierdzia i obrzęki stawów.
- D. pochylenie sylwetki do przodu i sztywność stawów.

Zadanie 4.

Zaburzenia równowagi, mowy, wzroku, zmienność nastrojów, stany depresyjne, niedowłady kończyn dolnych, spastyczność kończyn górnych, mogą świadczyć

- A. o otępieniu starczym.
- B. o chorobie Alzheimera.
- C. o stwardnieniu rozsianym.
- D. o zeszywniającym zapaleniu stawów kręgosłupa.

Zadanie 5.

Jeżeli 20-letnia osoba z niepełnosprawnością otrzymuje zasiłek pielęgnacyjny, oznacza to, że jej stopień niepełnosprawności został określony jako

- A. lekki lub znaczny.
- B. znaczny lub duży.
- C. duży lub umiarkowany.
- D. umiarkowany lub znaczny.

Zadanie 6.

U podopiecznego, u którego stwierdzono nawracające stany depresyjne, szczególną uwagę należy zwrócić na możliwość wystąpienia

- A. fobii i gonitwy myśli.
- B. dysforii i zaburzeń pamięci.
- C. natręctw i spadku masy ciała.
- D. myśli i tendencji samobójczych.

Zadanie 7.

Podopieczny, z którym pracuje asystent, czuje się wyobcowany, brakuje mu kontaktów z dawnymi przyjaciółmi i rodziną. Opisane zachowania podopiecznego mogą wskazywać na niezaspokojenie potrzeby

- A. afiliacji.
- B. dominacji.
- C. samorealizacji.
- D. rozwoju osobistego.

Zadanie 8.

Podopieczna większość czasu spędza w łóżku z powodu wiotkiego niedowładu połówiczego lewostronnego. Aby zapobiegać niewłaściwemu ustawieniu stopy niedowładnej, a szczególnie jej opadaniu, należy zastosować

- A. kółka z waty pod pięty.
- B. wałek pod staw skokowy.
- C. podparcie stopy niedowładnej pod kątem 90 stopni.
- D. podparcie stopy niedowładnej pod kątem 45 stopni.

Zadanie 9.

Podczas organizowania przestrzeni mieszkalnej dla osoby niewidomej należy przewidzieć

- A. zaokrąglenie brzegów stołów.
- B. ścieżki komunikacyjne.
- C. likwidację klamek.
- D. likwidację drzwi.

Zadanie 10.

Asystent opiekuje się podopieczną, która z powodu znacznej nadwagi ma trudności w wykonywaniu czynności samoobsługowych. W planie pracy z tą osobą asystent powinien uwzględnić

- A. fizykoterapię i trening umiejętności społecznych.
- B. hydroterapię i trening umiejętności praktycznych.
- C. gimnastykę i trening czynności życia codziennego.
- D. ćwiczenia bierne i trening czynności życia codziennego.

Zadanie 11.

Asystent pracujący z osobą głuchoniewidomą powinien porozumiewać się z podopiecznym za pomocą alfabetu

- A. Braille'a.
- B. migowego.
- C. palcowego.
- D. dotykowego.

Zadanie 12.

W jaki sposób asystent powinien przyrządzić mięsny posiłek podopiecznemu z problemami trawiennymi?

- A. Ugotować mięso.
- B. Usmażyć mięso na maśle.
- C. Usmażyć mięso na oliwie.
- D. Wstępnie obsmażyć i udusić.

Zadanie 13.

Pisemna umowa zawarta z osobą ubiegającą się o pomoc, określająca uprawnienia i zobowiązania stron umowy w ramach wspólnie podejmowanych działań zmierzających do przezwyciężenia trudnej sytuacji życiowej osoby lub rodziny, to

- A. umowa prawna.
- B. umowa cywilna.
- C. kontrakt socjalny.
- D. umowa cywilno-prawna.

Zadanie 14.

Asystent pracuje z podopiecznym, który dwa lata temu przeżył udar mózgu. W ciągu dnia zauważył, że podopieczny nagle poczuł się gorzej, ma trudności z mówieniem, nastąpiło zniesienie czucia po lewej stronie ciała. Objawy te mogą świadczyć

- A. o nadczynności tarczycy.
- B. o wstrząsie insulinowym.
- C. o ponownym udarze mózgu.
- D. o zawale mięśnia sercowego.

Zadanie 15.

Terminem ataksja określa się

- A. zaburzenia mowy.
- B. mrowienie kończyn.
- C. szybkie męczenie się.
- D. brak koordynacji ruchów.

Zadanie 16.

Jeśli podczas spaceru podopieczny chorujący na cukrzycę mówi, że źle się czuje, drżą mu ręce, poci się i ma nudności, a badanie tętna wykazało 92 uderzenia na minutę, to objawy te wskazują na

- A. hipoglikemię.
- B. hiperglikemię.
- C. wstrząs anafilaktyczny.
- D. wstrząs hipowolemiczny.

Zadanie 17.

Będąc świadkiem napadu drgawek u podopiecznego należy

- A. wezwać natychmiast pogotowie ratunkowe.
- B. chronić głowę podopiecznego przed obrażeniami.
- C. przytrzymać kończyny dolne i górne podopiecznego.
- D. przy pomocy bandaża rozchylić usta podopiecznego, aby zabezpieczyć jego język przed urazem.

Zadanie 18.

80-letni podopieczny po złamaniu kości strzałkowej ma założony opatrunek gipsowy. Toaletę ciała podopiecznego należy rozpocząć od

- A. zamknięcia okna w pomieszczeniu i umycia zębów.
- B. przewietrzenia pomieszczenia i wykonania toalety jamy ustnej.
- C. zamknięcia okna w pomieszczeniu i umycia twarzy, oczu i uszu.
- D. przewietrzenia pomieszczenia i umycia chorej kończyny dolnej powyżej gipsu.

Zadanie 19.

Osobie z paraplegią, często korzystającej z wózka inwalidzkiego, w celu ochrony przed odleżynami należy zalecić

- A. gorset ortopedyczny.
- B. poduszkę pneumatyczną.
- C. stabilizatory na kończyny dolne.
- D. dodatkowy koc na siedzisko wózka.

Zadanie 20.

Matę ślizgową asystent powinien zastosować do

- A. kąpieli podopiecznego w wannie.
- B. pionizacji podopiecznego po urazie kręgosłupa.
- C. przemieszczania na bok podopiecznego leżącego w łóżku.
- D. pionizacji podopiecznego po operacji w obrębie klatki piersiowej.

Zadanie 21.

Do której instytucji powinien skierować się asystent z wnioskiem o udzielenie pomocy finansowej osobie z niepełnosprawnością o niskich dochodach?

- A. Do Ośrodka Pomocy Społecznej.
- B. Do Narodowego Funduszu Zdrowia.
- C. Do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.
- D. Do Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie.

Zadanie 22.

Asystent opiekuje się starszym mężczyzną z niepełnosprawnością ruchową. Aby pomóc podopiecznemu w poruszaniu się, należy zapewnić mu sprzęt

- A. ortopedyczny.
- B. ortodontyczny.
- C. fizykoterapeutyczny.
- D. kinezyterapeutyczny.

Zadanie 23.

W czasie spaceru z podopiecznym poruszającym się na wózku inwalidzkim, napotkano na drodze przeszkodę w postaci dwóch schodów. Aby bezpiecznie pokonać przeszkodę asystent powinien

- A. wnieść wózek po schodach.
- B. poprosić podopiecznego, aby wstał z wózka i pokonał samodzielnie przeszkodę.
- C. stanąć z przodu wózka, tyłem do schodów i wciągać go po schodach za małe kółka.
- D. stanąć za wózkiem tyłem do schodów i lekko pochylając do tyłu wciągać go po schodach.

Zadanie 24.

8-letnia dziewczynka z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim uczęszcza do szkoły publicznej. Jest wyalienowana ze środowiska rówieśniczego. Najbardziej optymalną formą integracji społecznej podopiecznej będzie jej udział

- A. w hipoterapii.
- B. w bajkoterapii.
- C. w grach zespołowych.
- D. w muzykoterapii biernej.

Zadanie 25.

W procesie integracji osoby z niepełnosprawnością ważną rolę odgrywa grupa społeczna, która

- A. akceptuje jej niepełnosprawność.
- B. wykazuje w stosunku do niej nadopiekuńczość.
- C. podczas kontaktów zwraca uwagę na jej niepełnosprawność.
- D. utwierdza ją w przekonaniu, że w związku z niepełnosprawnością należy jej się więcej.

Zadanie 26.

U podopiecznego z chorobą Parkinsona od pewnego czasu występują zaburzenia równowagi. Aby ułatwić choremu przemieszczanie się należy

- A. zaopatrzyć go balkonik.
- B. dostarczyć mu wózek inwalidzki.
- C. zakładać mu ortezy do chodzenia.
- D. zaopatrzyć go w buty ortopedyczne.

Zadanie 27.

Podopieczny z zespołem Downa nie potrafi samodzielnie zrobić zakupów, ponieważ nie zna wartości pieniędzy i cen produktów. Którą formę pomocy podopiecznemu powinien zaplanować asystent w celu zwiększenia jego samodzielności?

- A. Systematyczne robienie zakupów podopiecznemu.
- B. Zaangażowanie sąsiadów do pomocy podopiecznemu.
- C. Zorganizowanie podopiecznemu treningu ekonomicznego.
- D. Zorganizowanie grupy wolontariuszy do robienia zakupów.

Zadanie 28.

Najbardziej optymalnym sposobem zwiększania motywacji podopiecznego do podejmowania samodzielnych działań w zakresie czynności życia codziennego jest

- A. stawianie mu wysokich wymagań.
- B. stosowanie negatywnych wzmocnień.
- C. stosowanie pozytywnych wzmocnień.
- D. stawianie mu minimalnych wymagań.

Zadanie 29.

Podopieczna z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lubi zajęcia plastyczne, spacerować i zabawy nad morzem. Które formy spędzania czasu wolnego powinien jej zaproponować asystent?

- A. Chromoterapię i zajęcia w domu kultury.
- B. Talasoterapię i udział w warsztatach terapii zajęciowej.
- C. Silwoterapię i zajęcia w dziennym domu pomocy społecznej.
- D. Delfinoterapię i pobyt w środowiskowym domu samopomocy.

Zadanie 30.

Zalecanym rodzajem aktywności fizycznej dla podopiecznej, u której rozpoznano osteoporozę, jest

- A. jazda na nartach.
- B. jazda na rowerze.
- C. aerobik w wodzie.
- D. bieganie na krótkich dystansach.

Zadanie 31.

Podczas wchodzenia i schodzenia ze schodów z niewidomym podopiecznym, przewodnik powinien

- A. iść pół kroku za podopiecznym i informować go o zagrożeniach.
- B. iść pół kroku przed podopiecznym i torować mu drogę swoim ciałem.
- C. położyć rękę podopiecznego na poręczy i informować go o zagrożeniach.
- D. podać ramię podopiecznemu, jego drugą rękę położyć na poręczy i iść obok niego.

Zadanie 32.

Podopieczna przed wypadkiem pracowała jako przewodnik wycieczek i bardzo lubiła swoją pracę. Obecnie nie pracuje, porusza się na wózku inwalidzkim, lecz nadal ma potrzebę poznawania ludzi i świata. W celu polepszenia jakości jej życia asystent powinien

- A. zaproponować podopiecznej zajęcia w dziennym domu pomocy społecznej.
- B. zaproponować podopiecznej zajęcia w środowiskowym domu samopomocy.
- C. skontaktować podopieczną z innymi, znanymi osobami poruszającymi się jak ona na wózku inwalidzkim.
- D. skontaktować podopieczną z organizacją zajmującą się aktywizacją osób z niepełnosprawnością.

Zadanie 33.

Pan Jan poruszający się na wózku inwalidzkim, mieszka samotnie w mieszkaniu na wysokim parterze. Jedną z podstawowych form pomocy dla niego powinno być

- A. dofinansowanie zakupu i montaż platformy przyschodowej.
- B. skierowanie go do domu pomocy społecznej.
- C. wypożyczenie sprzętu rehabilitacyjnego.
- D. skierowanie go na rehabilitację.

Zadanie 34.

Które techniki pracy z podopiecznym wykorzystywane są do opracowania planu wsparcia podopiecznego i jego rodziny?

- A. Ankieta, rozmowa z sąsiadami, obserwacja ukryta.
- B. Lustracja społeczna, techniki socjometryczne, ankieta.
- C. Lustracja społeczna, obserwacja, rozmowa z dalszą rodziną
- D. Wywiad środowiskowy, obserwacja, rozmowa z podopiecznym.

Zadanie 35.

W codziennej pracy z podopiecznym z chorobą Alzheimera asystent powinien uwzględnić trening

- A. pamięci.
- B. autogenny.
- C. asertywności.
- D. podejmowania decyzji.

Zadanie 36.

Rodzicom dziecka z niepełnosprawnością intelektualną, którzy mają problem z dotarciem do instytucji profesjonalnie zajmujących się pomocą, należy udzielić wsparcia

- A. rzeczowego.
- B. emocjonalnego.
- C. informacyjnego.
- D. wartościującego.

Zadanie 37.

Dokumentację i wniosek podopiecznego o zrefundowanie specjalistycznego leczenia ambulatoryjnego należy złożyć do

- A. Narodowego Funduszu Zdrowia.
- B. Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.
- C. Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie.
- D. Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Zadanie 38.

Podopieczny jest osobą niedowidzącą w stopniu znacznym i potrzebuje komputera do wykonywania swojej pracy zawodowej. Dofinansowanie zakupu tego sprzętu jest realizowane przez

- A. Zakład Ubezpieczeń Społecznych.
- B. Dzielnicowy Ośrodek Pomocy Społecznej.
- C. Biuro Pełnomocnika Rządu ds. Osób Niepełnosprawnych.
- D. Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Zadanie 39.

U podopiecznego leżącego, narażonego na wystąpienie odleżyn **błędem jest**

- A. stosowanie bielizny bawełnianej.
- B. stosowanie diety bogatej w białko i sole mineralne.
- C. regularna zmiana pozycji ułożeniowej co 2 godziny.
- D. stosowanie jednocześnie środków natłuszczających i zasypek pudrowych w tych samych okolicach.

Zadanie 40.

Orzeczenie o niepełnosprawności bez orzekania stopnia, wydawane jest

- A. osobie z niepełnosprawnością, która ma już orzeczoną grupę inwalidzką.
- B. osobie dorosłej z niepełnosprawnością intelektualną, która musi być objęta całodobową opieką.
- C. dziecku z niepełnosprawnością do 16 roku życia, bez względu na rodzaj niepełnosprawności.
- D. dziecku z niepełnosprawnością intelektualną do 14 roku życia, wobec którego zalecone są zajęcia rewalidacyjno-wychowawcze.